

Grote of Barbarakerk Culemborg, 23 juli 2023, 1e zondag van de 40-dagentijd

Lezingen: Jesaja 40: 12-25 en Matteüs 13: 24-30 en 36-43

Thema: 'Onkruid tussen het graan'

Voorganger: ds. D. Coppoolse

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Als wij onze tuin wieden doen we dat om te voorkomen dat het onkruid de vaste planten overwoekert. Maar de boer uit de gelijkenis is niet bang dat het onkruid zijn pas gezaaide tarwe zal verstikken en doen verdorren. Tot verbazing van zijn medewerkers. Die adviseren hem tijdig het onkruid te bestrijden. Maar daar wil hij niet van weten. Zijn motivatie: je zou ook zomaar de kleine tarweplantjes kunnen wegschoffelen. Het onkruid baart hem minder zorgen dan de tarwe. In onze ogen is dit geen verstandige aanpak, want het eindresultaat zal waarschijnlijk een mindere oogst zijn. Maar daar is de boer het op zijn beurt niet mee eens; Hij voorspelt juist het omgekeerde. De opbrengst zal alleen maar groter zijn.

De grote hemelse boer heeft een opmerkelijk groot vertrouwen in het goede zaad dat Hij in onze harten heeft gezaaid. De woorden van God die al een heel leven lang met ons meereizen zullen hun uitwerking niet missen. Daarvan is Hij overtuigd.

En wij? Wij hebben daar zo onze twijfels over. Er komt nogal wat zaad op harde bodem terecht. Zo gelovig zijn we nu ook weer niet. Zonder het direct aan de grote klok te hangen vragen wij ons af of wel of niet geloven in God nu zo'n groot verschil maakt in ons leven. Stiekem experimenteren we soms met de idee om eens een tijdje zonder God te leven. Zou je dan zoveel missen? Maar een echte gelovige zou zoiets geks toch nooit in zijn hoofd halen?

Gelukkig zijn er ook tijden dat we meer gevoel hebben bij het geloof en dat we soms ook een echte vreugde eraan kunnen beleven. Dan is onze twijfel er niet en durven we uit volle borst te zingen 'Abba, Vader, U alleen, U behoort ik toe.' En dat menen we dan ook. Heerlijk om in een volle kerk te zingen en te voelen dat God de levende is.

Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat zo'n geluksmoment ook weer snel kan verdampen. Het woord is dan wel in vruchtbare aarde gevallen, maar de aarde is te ondiep zodat het plantje geen kans krijgt wortel te schieten. Je geloof baseren op emoties, levert niet de vaste grond op waarnaar je op zoek bent.

Ach, ja, gelukkig hebben we geleerd dat allemaal voor lief te nemen en hebben we ons de wekelijkse kerkgang aangeleerd. Dat is allemaal niet zo bijzonder en smaakt naar aardappelen, groente en vlees. Het gewone recept. Maar deze gewoonte geeft structuur aan ons leven en ontlast ons van de noodzaak elke keer weer een existentiële keuze te moeten maken omtrent ons geloof. Ook na corona hebben we de draad weer opgepakt, maar ons is natuurlijk wel opgevallen dat er nu meer lege plekken zijn dan ervoor en de ophanden zijnde kerksluiting zal ook niet de kerkgang bevorderen. Het draait in de kerk toch ook vaak om het financieel op orde houden van het huishoudboekje. En al dat gedoe verstikt gauw het zaad van het geloof, ook al zullen we de gewoonte van het naar de kerk gaan zolang mogelijk proberen vol te houden. Maar onkruidvrij is ons hart bepaald niet.

Al die zorgen en angsten die ons kunnen bespringen en zelfs kunnen verlammen, zijn voor de grote hemelse boer geen aanleiding extra maatregelen te nemen om ons kwetsbare geloof te stutten en te steunen en het onkruid te bestrijden. Nergens voor nodig. Het woord dat uit zijn

mond is uitgegaan zal niet leeg tot Hem terugkeren. En bij monde van de profeet Jesaja laat Hij weten dat er buiten Hem geen andere God is. Hij is onvergelijkbaar. Zijn woorden bezitten een veel grotere draagkracht dan wij ons kunnen indenken. En daarom is het helemaal niet nodig om zoveel aandacht te besteden aan het wieden van het onkruid. Zodra dat woord van God in ons hart vruchtbare aarde heeft gevonden, draagt het honderdvoudig, zestigvoudig of dertigvoudig vrucht. Alle onkruid zal onmiddellijk verdwijnen als sneeuw voor de zon. Woorden van God zijn nu eenmaal veel sterker dan alle angsten en zorgen die ons kunnen bespringen.

Ik weet bijna zeker dat tijdens uw leven er woorden van God zijn geweest die zo oplichtten dat het leek alsof de eeuwigheid in de tijd was doorgebroken. Zo krachtig was het appèl dat van hen uitging. Misschien herinnert u zich nog het moment dat uw hart ontsloten werd voor een nieuwe dimensie. Het was net alsof God tegen u persoonlijk het woord richtte. U werd onthaald op een soort visioen waarin u uw eigen leven tot in zijn diepste essentie doorzag. U kreeg vaste grond onder de voeten en voor het eerst beseftte u dat uw leven zin en samenhang had. En het woord dat God vanuit zijn stilte in uw hart tot leven liet komen klonk ongeveer als: 'Wees niet bang, Ik zal er voor jou zijn.' En deze eenvoudige woorden bezaten zo'n grote uitwerking dat U nadien niet meer getwijfeld hebt of het zou op een of andere manier goed komen met uw leven. Alles wat u stress en zenuwen bezorgde zou eens tot het verleden behoren. Een oeververtrouwen nestelde zich in uw hart.

Misschien hebt u zo'n moment nog niet eerder meegemaakt. Dan is de kans groot dat u zoiets binnenkort of misschien wat later zal overkomen. Want op een of manier wil de grote hemelse boer aan ons duidelijk maken dat het zaad dat Hij in onze levensakker heeft gezaaid sterker is dan het zaad van de vijand. De reden van uw bestaan is dat u geschapen bent voor grotere dingen dan eten en drinken alleen. U bent voor een tijd een plaats waar God met zijn liefde wil wonen. Liefde die begint met woorden van omhoog. Woorden van omhoog die ons duidelijk maken dat wij niet begonnen zijn God lief te hebben, maar omgekeerd: God heeft ons uitgekozen om in ons hart met zijn liefde te wonen.

Liefde veronderstelt imperfecte mensen. Mensen die weet hebben dat in hun hart het onkruid samen opgroeit met de tarwe. God heeft de liefde geschapen om bruggen te slaan tussen mensen die allerlei onvolkomenheden bezitten. Liefde is in staat om alles te verdragen, alles te geloven, alles te hopen en in alles te volharden. John Legend bezingt in het lied 'All of me' zijn muze en prijst haar om haar imperfecte perfecties.

Het zaad dat de grote hemelse boer in ons leven heeft gezaaid is zijn woord van liefde. Een liefde die geen enkele moeite heeft de afstand tot de ander te overbruggen. Deze liefde neutraliseert het onkruid dat de vijand heeft gezaaid dat tussen het goede graan is opgeschoten. De liefde kan het onkruid zelfs muteren tot goed zaad. De woorden van de Heer zijn bij machte om het kwade goed te maken. Zo sterk is het woord van de Heer. En welk kwaad niet goed gemaakt kan worden; dat onkruid wordt straks bijeen verzameld en zal in het vuur worden verbrand.

Heb vertrouwen in het woord van God. Heb zoveel vertrouwen in het woord van God dat uw eigen harde, moeilijk tot diepgang te verleiden en door dorens en distels overwoekerde hart toch ook een plek is waar vruchtbare aarde gevonden wordt. Vruchtbare aarde voor het zaad van de grote hemelse boer. God vindt het geen probleem om zijn goede zaad in ons woeste, onbesneden en ontoegankelijke hart te zaaien. En ook al zal het goede zaad opgroeien samen met het onkruid, het goede zaad zal aan het langste eind trekken.

Met het ouder worden leren we steeds meer de dingen van het leven een voor een los te laten. We hoeven ons niet langer druk te maken over onze carrière, onze kinderen kunnen zichzelf steeds beter redden en wat ons vroeger begerenswaardig leek, heeft aan glans ingeboet. Met het ouder worden krijgen we een steeds scherper inzicht dat we niet het vele moeten nastreven, maar het ene. Wat is die ene schat waarbij alle andere schatten hun glans verliezen? Ieder mens kent deze zelfde ontwikkeling: van het vele naar het ene. Het is alsof de Heer het zelf zo heeft voorzien. Als vanzelf komen we uit bij dat ene diepe inzicht dat niet wij de drager zijn van ons eigen leven, maar dat we gedragen worden op vleugels van omhoog. Het woord van de levende Heer voorziet ons leven van een noodzakelijk fundament. Het woord van de Heer is een lamp voor onze voet en een licht op ons pad.

Het is goed zaad dat in de akker van ons leven is gezaaid en ten slotte veel sterker zal blijken te zijn dan het onkruid van de vijand. Laat die zekerheid met ons meegaan tot het einde van onze dagen.

Amen.